

Niels Erik Nilsson årets jerseybonde

Dansk Jersey har kåret formanden for Thise Mejeri, Niels Erik Nilsson som Årets Jersey-bonde 2013, da raceforeningen holdt årsmøde tidligere på måneden. Niels Erik Nilsson har ikke fået jerseyracen ind med moder-mælken men fik smag for de gule køer, da han købte Bjerregård ved Herning med en blandet besætning i 1991. Bestyrelsen for Dansk Jersey begrundede valget af den økologiske mælkeproducent med hans store indsats for jersey-avlen på bedriften og som formand for Thise siden 2007.

Hybridrug giver mest

Hybridrug er den kornart, der isoleret set har givet størst udbytte i økologiske landsforsøg gennem årene. Forspringet til almindelig vinterrug er 8 hkg/ha, skriver LandbrugsInfo. Prisen for såsæd er lav nok til, at man kan forvente en økonomisk gevinst, hvis hybridrug bliver sået tidligt nok, vurderer Videncentret for Landbrug, Økologi. Hybridsorten Palazzo, som i år udbydes på den økologiske frødatabase, har i konventionelle forsøg givet 15 og 26 procent højere udbytte end målesorten Kapitaen. I nordtyske økologiske forsøg har Palazzo haft forholdstal 113, men her indgik Palazzo også i måleblanding.

MARK & STALD

Regnorme har gavn af træer

BIODIVERSITET: Trærækker og økologisk drift er godt for regnormenes levevilkår. Popler ser dog ikke ud til at være ormenes livret

Der er både flere arter og flere regnorme i jorden under træer end under dyrkede marker - også selv om marken er en økologisk kløvergræsmark, og træerne kun er et par år gamle. Det viser undersøgelser i et sydtysk forsøg med træbælter for hver 30 meter i et økologisk og et integreret planteavlssædskifte.

I det økologiske sædskifte indgik lucerne/kløvergræs. Det var

ikke tilfældet i det integrerede. Træerne var el, poppel, pil, robinie og en blanding. De blev plantet i 2009 og regnorme-målingerne foretaget to år senere.

Bedst under blandede træer

Generelt var der flere regnorme og flere forskellige arter under trærækkerne end under markerne. I det integrerede sædskifte var forskellen markant, mens den ikke var lige så stor i det økologiske sædskifte, hvor der på prøvetidspunktet var kløvergræs.

Poplerne skiller sig ud med relativt få regnorme. Forekomsten her er på linje med den økologiske kløvergræsmark. I det økologiske

system gav de andre træarter ly til næsten dobbelt så mange regnorme som poppelstribene, og træblandingen var topscorer med 460-480 regnorme pr. kvadratmeter. Modsat popler er pil tilsyneladende en god vært for regnorme.

Forsøget var anlagt for at undersøge betydningen af større artsdiversitet i landbrugssystemerne. Man kan læse en tysk artikel om forsøget på Organic eprints, www.orgprints.org.

Regnorme er en nøgleart i et frugtbart jordbrugssystem. Foto: Søren Ilsøe

Flere regnorme under træer

	Økologisk		Integreret	
	Poppel	Kløvergræs	Poppel	Vinterhvede
Regnorme/m ²	170*	144*	120	17
Arter	5	3	4	2

* Ikke statistisk sikker forskel

Seriøst sjov med billeder

Sig det med billeder! Så er det sjovere at få nogle sandheder at vide

Det kniber med at få tilstrækkelige udbytter i de økologiske afgrøder mange steder, og det prøver forskere og konsulenter at gøre noget ved i projektet HighCrop.

Det gælder om at udnytte den viden, der er om bedst mulige sædskifter, bedst mulig anvendelse af husdyrgødning og forfrugter, og om den mest effektive måde at kontrollere ukrudtet på.

Vi har hørt det før

Foruden nye videnskabelige undersøgelser arbejdes der også i HighCrop med at udvikle nye måder at formidle den faglige viden på. Det er jo først, når landmanden har taget den faglige viden til sig, at det får effekt ude i marken.

Det er en udfordring, at meget af den vigtige viden er noget, vi har hørt før: et godt sædskifte, hurtig og omhyggelig nedmuldning af gødningen og rettidig kontrol med ukrudtet. Vi ved det et eller andet sted godt, men alligevel bliver det ikke altid lige efter bogen. Og konsulenten har også sagt det. Hvad skal der til, for at få tingene gjort helt tip top?

Billeder engagerer

I HighCrop-projektet har Videncentret for Landbrug sammen med forskerne udviklet et nyt formidlingsværktøj, der består af flere typer billedkort, som man kan bruge på forskellig måde. Der er først og fremmest 37 billedkort, der udtrykker de faglige anbefalinger inden for sædskifte, gødningshåndtering og ukrudtskontrol. Ved at vælge ud og prioritere disse kort, kan man få et billede af, hvor det især er muligt at gøre

noget for at få bedre udbytter. Der er også forskellige hjælpekort, så man kan organisere billedkortene i et driftsledelsesspil, der kan munde ud i en egentlig handlingsplan. Endelig er der en række billedkort, som man kan vælge iblandt for billedligt at vise, hvor man gerne vil hen med sin bedrift - man kan lave sig et fremtidsbillede for gården.

Konsulenten er ofte stærk på ord og tal i mødet med landmanden. Den centrale pointe med billedkortene er at give landmanden en ny og engagerende måde at udtrykke sine mål, ønsker og prioriteringer på.

God i test

Billedredskabet har vist sig at virke godt - ja, nærmest overraskende godt. Især i forbindelse med erfagrupper har der været interesse for at bruge kortene. Her kan landmanden 'lægge kortene

på bordet' og få nogle gemytlige og også direkte diskussioner, om hvordan prioriteringerne udtrykt i kortene passer med det, der sker på bedriften.

Det har også givet anledning til, at konsulenten får nye vigtige oplysninger, som ikke er kommet frem før, selv om konsulenten er kommet på bedriften i flere år. Det vil kunne betyde, at man sammen bliver mere målrettede og hurtigere vil kunne nå målene for bedriften.

Alle er velkomne til at prøve

redskabet, og man kan også bidrage med egne billeder til redskabet i den fotokonkurrence, der løber frem til 20. oktober.

Projekt HighCrop ledes af Institut for Agroøkologi på Aarhus Universitet og er et led i Organic RDD programmet under ICROFS med finansiering fra NaturErhvervstyrelsen.

Læs mere på

<http://agro.au.dk/highcrop>

Nyt fra
Internationalt Center
for forskning i
Økologisk Jordbrug
og Fødevarer

Af Erik Fog, landskonsulent, Videncentret
for Landbrug, Økologi